

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.-31.12.2024

Opkalkk 24.01.2024 § 7
527/02.05.00.00/2023

varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen (puhelin 044 4970 115):

Suomen Kuntaliitto on lähettänyt yleiskirjeellä (21/2023, 14.12.2023) suosituksen kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvauksista vuodelle 2024. Kuntaliitto on keskustellut asiasta KT Kuntatyöntajien ja Julkisen alan unioni JAU ry:n kanssa.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES (2022–2025) perhepäivähoitajia koskevan liitteen 12 13 §:n (Perhepäivähoidon kustannuskorvaukset) mukaan Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen perusteella. Kustannuskorvauksia tarkistettaessa käytetään perusteena elintarvikekustannusten osalta kuluttajahintaindeksin ravintoryhmän ala indeksiin ja muiden kustannusten osalta kuluttajahintaindeksin muutosta. Suositusta tarkistetaan kalenterivuositain käyttäen laskennan perusteena viimeisimpiä tilastokeskuksen julkaisemia toteutuneita indeksejä.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle hyväksytään tulon hankkimisesta aiheutuneina menoina vähennykseksi työnantajan maksamat kustannuskorvaukset maksetun määräisenä ilman eri selvitystä. Kustannuskorvauksen ulkopuolelle jäävät tulonhankkimiskulut perhepäivähoitaja voi vähentää verotuksessa erillisen selvityksen perusteella. Jos kunta on kuitenkin korvannut perhepäivähoitajalle jonkin tulonhankkimiskulun normaalin kustannuskorvauksen lisäksi, tällaisesta kulusta ei myönnetä vähennystä.

Suomen Kuntaliitto suosittelee omassa kodissaan työskenteleville perhepäivähoitajille seuraavien yksikköhintojen pohjalta laskettuja kustannuskorvauksia. Korvausten on tarkoitus kattaa hoidosta hoitajalle aiheutuvat todelliset kustannukset.

alle kouluikäinen lapsi

aamiainen tai välipala tai iltapala, € 0,91

lounas tai päivällinen, € 2,15

muu kustannus/pv, € 2,10

Muun kustannuksen osuus muussa kuin kokopäiväisessä hoidossa lasketaan suhteutettuna päivittäisen hoitoajan ajoittumiseen ja pituuteen.

Muu perhepäivähoito

Järjestettäessä perhepäivähoitoa saman perheen lapsille heidän omassa kodissaan ei elintarvikekorvausta varhaiskasvatuslain 11 § 2 momentin (540/2018) mukaisesti suoriteta. Sen sijaan elintarvikekorvaus maksetaan ruokailusta vastaavalle perheelle /perheille kaikista hoidossa olevista lapsista silloin, kun kaikki lapset eivät ole saman perheen lapsia.

Hoitajan ruokailusta lapsen kotona tapahtuvassa hoidossa sopivat joko lapsen vanhemmat tai hoitaja tai kunta, vanhemmat ja hoitaja kussakin tapauksessa erikseen.

Ryhmäperhepäivähoitossa ei kustannuskorvauksia suoriteta silloin, kun kunta hankkii toimintaa varten ravinto- ja muut tarvikkeet.

Päivähoitossa tarjottavat ateriat

Varhaiskasvatuslain 11 §:n momentin mukaan varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Ruokailu järjestetään ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille. Kunnan tulee hoitosuhteen alkaessa määrittellä hoitosopimuksessa lapselle päivähoitossa tarjottavat ateriat. Lapselle tarjottavien aterioiden määrä riippuu lapsen hoi to ajoista. Hoitosopimuksen muutos saattaa edellyttää myös aterioiden määrän tarkistamista. Kustannuskorvaus hoidossa järjestettävästä tarpeellisesta ravinnosta muodostuu siten, että edellä mainituista yksikköhinnoista kootaan lapsen hoitoajan pituudesta ja ajoittumisesta riippuen korvaus niistä aterioista, jotka hoitosopimuksessa on todettu.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavalio järjestetään lapselle terveydellisistä ja varhaiskasvatuslain 11 §:stä johtuvista syistä. Hoitosopimuksessa määritellään erityisruokavalioiden tarve ja toteuttaminen. Samalla arvioidaan, aiheuttaako erityisruokavalio lisäkustannuksia hoidon järjestämisessä. Tavallisimpien erityisruokavalioiden ollessa kysymyksessä lisätään siitä aiheutuvina kustannuksina enintään 30 % tavallisen ruokavaliion aiheuttamiin kustannuksiin.

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan 2018 julkaiseman ”terveyttä ja iloa ruuasta varhaiskasvatuksen ruokailusuositus” -mukaan terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle tai erityistarpeiselle lapselle tarjotaan varhaiskasvatuksessa sopivaa ja turvallista ruokaa.

Erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät hoitavan lääkärin todistusta. Käytännön toteuttamisessa apuna on tarvittaessa ravitsemusterapeutin laatima yksilöllinen ohjeistus. Diabetesta sairastava lapsi ei tarvitse erityisruokavaliota, vaan hänelle sopii tavanomainen varhaiskasvatuksessa tarjottava ruoka.

Lisäksi kansallisen allergiaohjelman 2008–2018, Päivähoidon allergiaohje -työryhmän laatiman Allerginen lapsi päivähoitossa -ohjeen mukaan pääsääntö on, että allerginen lapsi syö päivähoitossa samaa ruokaa kuin muut lapset, jollei allergiaruokavaliion välttämättömyydestä ole lääkärinlausuntoa.

Erityisruokavaliota korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset. Tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi korottaa seuraavasti:

	%
vähälaktoosinen ruokavalio	5
laktoositon	0-10
gluteeniton (keliakia)	30
maidoton	0-15
vilja-allergia	5-30

Korotusprosentti vaihtelee sen mukaan, kuinka tiukasta dieetistä on kyse ja mitä tuotteita käytetään korvaavina tuotteina. Kustannuksiltaan kalliiden ruokavalioiden, esim. keliakia tai usean eri sairauden aiheuttama

erityisruokavalio, osalta lisä kustannukset tulisi määritellä tapauskohtaisesti todellisten menojen mukaisina. Lisäkustannuksista tulee antaa verottajalle erillisselvitys. Tällöin ruokavalion tulee olla hoitavan lääkärin ja/tai ravitsemusasiantuntijan määrittelemä.

Varhaiskasvatuslain 11 § 2 momentin mukaan kustannuskorvaus ei koske klinisiä ravintovalmisteita tai niihin verrattavia tuotteita (esim. äidinmaidonvalmiste tai lehmänmaitoa korvaavat valmisteet), jotka korvataan sairausvakuutuslain (1224/2004) nojalla.

Muut kustannukset

Kustannuskorvaussuosituksen muita kustannuksia koskeva osuus sisältää korvauksen muista kuin ravintoaineista aiheutuvista tavanomaisista menoista kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista ja leikkivälineistä, lapsen hoitoon liittyvistä puheluista yms. menoista.

Suomen Kuntaliiton yleiskirje (21/2023, 14.12.2023) on esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyy maksettavan kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.- 31.12.2024 Suomen Kuntaliiton suosituksen mukaisesti.
Käsittely	Ennen asian käsittely lautakunnan jäsen Eero Suomela ilmoitti olevansa esteellinen asian kohdalla, koska hänen vaimonsa toimii perhepäivähoitajana. Ilmoituksensa jälkeen Suomela poistui kokouksesta klo 19.36.
Päätös	Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että asiakohdan päätöksen teon jälkeen Suomela palasi kokoukseen klo 19.40